

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Wieken te KINROOI

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15371

Instelling Vrije Basisschool - De Wieken

Directeur Jean-Pierre KEIJERS

Adres Kleine Scheurestraat 1 - 3640 KINROOI

Telefoon 089-70.15.54

E-mail info@dewieken.be

Website www.dewieken.be

Bestuur van de instelling Kath. Basisond. Kinrooi

Adres Meierstraat 46 - 3640 KINROOI

Scholengemeenschap Gemeentelijk en Vrij basisonderwijs

Adres Nelisveld 5 - 3640 KINROOI

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-10-2015, 27-10-2015, 28-10-2015, 29-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 13-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Paul LEMMENS

Teamleden Erik KORTLEVEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	19
4.2 Evaluatiepraktijk	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 'De Wieken', Kleine Scheurestraat 1 te Molenbeersel-Kinrooi. De kleuters en de leerlingen zitten in een nieuwe school met mooie lokalen. Buiten het eigen kerkdorp rekruteert de school heel wat kinderen uit nabijgelegen gemeenten net over de grens met Nederland. De school is sterk verankerd in het lokale sociale gemeenschapsleven. De school positioneert zich ook als dusdanig en weet er een voorbeeldige samenwerking mee te organiseren. Laagdrempelige contacten met ouders zijn er een indirect gevolg van. Typerend is ook de specifieke samenstelling van de scholengemeenschap, waar twee vrije en twee gemeentelijke scholen het voortreffelijk met elkaar kunnen vinden. Basisschool 'De Wieken' organiseert als gevolg hiervan onderwijs op basis van de referentiekaders van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG).

Op basis van het vooronderzoek van 19 oktober 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. Ze onderzocht in de kleuter- en in de lagere afdeling de inspanningen van het schoolteam om voor wiskundige initiatie, wiskunde en muzische vorming respectievelijk de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk en de sociale en emotionele begeleiding en onderzocht ze aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte ging ze ook een selectie van de regelgeving na en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek van de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers erin slagen om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming in voldoende mate na te streven. Vertrekkend van een thematische en geïntegreerde werking organiseren de kleuteronderwijzers doelengericht onderwijs, waarbij ze voor beide leergebieden expliciet herkenbare activiteiten aanbieden. De praktijk is voldoende evenwichtig uitgewerkt. Het aanbod en de planningsdocumenten tonen een domeinvullende benadering en een graduele opbouw. Het paralleloverleg speelt een belangrijke rol in een gelijkgerichte uitwerking. Het doelenboek, de begrippenlijsten en het bronnenmateriaal ondersteunen deze werking. De kleuteronderwijzers bewaken hun doelenaanbod en sturen bij, indien nodig. Vorderingen van de kleuters vinden hun neerslag in observaties en het kleutervolgsysteem. De beeldvorming voor wiskundige competenties is hierbij transparanter dan deze voor muzische vorming.

Ook de onderwijzers slagen erin om de eindtermen voor wiskunde en muzische vorming te bereiken. Voor beide leergebieden is het doelenboek een belangrijk instrument om het aanbod uit te zetten op basis van leerplandoelen en de volledigheid te bewaken. Een overdaad aan geselecteerde doelen weegt op de objectiviteitsinschatting van de bereikte dominante doelen. Voor wiskunde stuurt een onderwijsleerpakket de dagelijkse praktijk. De onderwijzers kunnen ruime domeinvullende valide en betrouwbare outputgegevens voorleggen, waaruit blijkt dat leerplandoelen door middel van een ruim dekkend aanbod bereikt worden. Resultaten van een aantal gestandaardiseerde tests doen de beeldvorming nog verfijnen. Samen met de observatie van het klaswerk vormen ze de basisgegevens waarop een doeltreffende zorgwerking georganiseerd wordt. Dit laatste realiseren de onderwijzers mede door een gelijkgerichte didactische benadering, het aanwenden van rekencontexten en aandacht voor elk kind. Iets tegenvallende resultaten voor meetkunde waren aanleiding voor verdere analyse. Meer aandacht voor dit domein en afstemming van de referentiematen zijn er het gevolg van.

Een gedateerde aanpak en visie waren voor de onderwijzers de aanleiding om van muzische vorming een prioriteit te maken. Deze leidt gestaag tot een verdiepende verkenning van de specifieke doelen, een groter evenwicht tussen de domeinen en een steven naar meer aandacht voor een muzische en procesmatige aanpak. De teamleden lijsten hun aanbod binnen de domeinen op, sporen naar doelen die minder in het aanbod voorkomen en sturen bij. Ze groeien in de selectie en uitwerking van de activiteiten, maar verwoorden enige nood aan nog ondersteunend materiaal om activiteiten te stofferen. Genieten, exploreren, experimenteren, maar ook reflecteren en beschouwen krijgen al veel meer aandacht. De evaluatiepraktijk beperkt zich momenteel tot uitspraken over werk en inzet.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking toont duidelijk aan dat de aandacht voor de sociale en emotionele begeleiding een krachtig en voorbeeldig aangestuurd proces is, dat deel uit maakt van een totaalvisie binnen de leerbegeleiding. Alle teamleden verwoorden het streven naar een hoog welbevinden, het zich thuis voelen in een veilige en gestructureerde leeromgeving als essentieel om maximale ontwikkelingskansen te bieden. Graag naar school komen in een positieve school- en klassfeer zijn er de motor van. De school aanziet het als een belangrijke opdracht aan normen en waarden te werken, dit vanuit een veranderend maatschappijbeeld en de diversiteit tussen de leerlingen. De onderwijzers ervaren effecten door de dagelijkse warme contacten en acties binnen een meer gestructureerde aanpak, niet enkel in relationele aspecten, maar indirect ook op de onderwijskwaliteit. De evaluatiepraktijk heeft tot doel de vorderingen en de prestaties van leerlingen in kaart te brengen en uitspraken over een doelgericht aanbod te doen. Tevens zijn deze gegevens de basis voor de leerbegeleiding. Vooral voor Nederlands, wiskunde en lichamelijke opvoeding is de evaluatiepraktijk ruim, doelgericht en doeltreffend. De rapporten, ondersteund door de bijhorende toetsen, geven domeinvullende en rijke informatie. Vanuit de visie om de totale persoonlijkheid te ontwikkelen, is de evaluatiepraktijk voor een aantal competenties in het kleuteronderwijs en voor sommige leergebieden in de lagere afdeling minder ruim of zelfs afwezig. Nadenken over hoe groei in kaart gebracht kan worden in sommige leergebieden staat nog in een beginfase. Oudercontacten bieden mogelijkheden om over het totale kind in gesprek te gaan. De teamleden hebben oog voor positieve kindkenmerken.

Het onderzoek naar het algemeen beleid wijst uit dat de school boogt op een gedragen leiderschap. Kern- en zorgteam en werkgroepen schragen de werking. Een vernieuwingsbereid team met veel inzet maakt samen school in een open en collegiale werksfeer. Dit resulteert in een permanente en gestage groei van de onderwijskwaliteit, waarbij ieder teamlid groeikansen op maat krijgt. Het gedeelde leiderschap staat open voor een open communicatie en besluitvorming. Het beleid weet prioriteiten uit te zetten en laat deze gefaseerd implementeren en afronden, ondersteund door de nodige deskundigheidsbevordering. Het schoolwerkplan is hierbij een richtinggevend instrument. Het team maakt behoorlijk werk van de kwaliteitszorg. Data-analyses, zelfbevragingen en enquêtes onderbouwen een gerichte bijsturing van de praktijk. Meten, weten en handelen zijn dan ook stevig verankerd binnen het beleid.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving toont aan dat de directeur in samenwerking met de gemeentelijke preventieadviseur de zorg voor deze materie kort opvolgt. Een nieuwbouw voor de beide afdelingen biedt veel faciliteiten om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden en oogt zeer net en luchtig. Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte regelgeving naleeft.

De onderwijsinspectie geeft een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de overige erkenningsvoorwaarden. Voor de beide afdelingen is het advies voor de leergebieden in de focus gunstig. Het schoolteam kan zelf de onderwijskwaliteit bijsturen en verbeteren of borgen. Het kan zich daarbij laten inspireren door dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Ze zetten een evenwichtig en intentioneel aanbod uit binnen een thematische en geïntegreerde werking. De kleuters verwerven hierdoor groeiende inzichten en vaardigheden binnen de verschillende domeinen. Doelgerichte observaties en gegevens uit het kleutervolgsysteem tonen de vorderingen aan en zetten desgevallend bijsturingen op gang.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. Een geïntegreerde werking zorgt voor een gevarieerd aanbod binnen de verschillende domeinen. De kleuters krijgen hierbij veel kansen tot exploreren en experimenteren met materialen, technieken en muzische uitdrukkingsvormen. Muzische tussendoortjes veraangenamen het klasleven en zorgen voor welbevinden.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie

Curriculum	De kleuteronderwijzers verwijzen naar het wekelijks gezamenlijk overleg om
Onderwijsaanbod	hun aanbod binnen de thema's uit te werken. Tijdens deze brainstorming gaan
<i>Referentiekader</i>	ze op zoek naar passende activiteiten binnen de verschillende leergebieden.
<i>Planning</i>	Hieraan koppelen ze kernwoordenschat en begrippen. Dit leidt tot een
<i>Evenwichtig en volledig</i>	weekschema, dat garant staat voor een gelijkgerichte werking binnen de
<i>Samenhang</i>	leeftijdsgroepen.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	Het weekschema is het vertrekpunt voor een uitgewerkt dagschema. De
	kleuteronderwijzers werken al enige jaren met een doelenboek, waarin
	leerplandoelen opgenomen zijn. Geclusterde doelen zorgen voor een
	doelgerichte, intentioneel en gradueel uitgewerkt aanbod dat inspeelt op
	competenties binnen de verschillende leergebieden. De kleuteronderwijzers
	streven daarbij naar veel horizontale samenhang. Omdat de
	kleuteronderwijzers regelmatig erg veel doelen relateren aan activiteiten,
	vertekt dit het beeld op de volledigheid van het aanbod. Toch gaan ze de
	volledigheid ervan expliciet na. Daartoe screenen ze alle aan bod gekomen
	doelen en vergelijken ze dat overzicht met de leerplandoelen. Ze ontdekken
	hiaten of overlap en sturen de praktijk hierop bij.

Door deze werking groeien de kleuteronderwijzers in de kennismaking met de verscheiden leerplandoelen en krijgen georganiseerde activiteiten meer diepgang. Meerdere teamleden omschrijven ook een kort lesverloop en de eventuele bronnen en materiaalkeuze. Een aantal kleuteronderwijzers geeft aan een meerwaarde te ervaren bij de uitwisseling van planningsdocumenten.

Rudimentaire jaarplanningen vermelden de diverse thema's, die aansluiten bij de leefwereld van de kleuters en de jaarkring. Deze hanteren de kleuteronderwijzers flexibel. Zo komt er vrije ruimte voor eigen initiatieven, de inbreng van kleuters of toevallige gebeurtenissen. Een aantal fiches onderbouwt de regelmatig weerkerende activiteiten. Voor het onthaal en de kalenders zijn schoolafspraken opgelijst naar zowel invulling, aanpak en opbouw.

Het activiteitenaanbod is evenwichtig en compleet. Binnen de leergebieden in de focus is de domeininvulling voldoende gegarandeerd. Tal van wiskundige activiteiten bieden kleuters ruime ontwikkelingskansen om inzichten, vaardigheden en begrippen te verwerven binnen de wereld van de getallen, de hoeveelheden en het meten. De kleuters verwerven deze spelenderwijs door concreet te handelen en te verwoorden in functionele en betekenisvolle situaties. Om effecten na te gaan gebruiken de kleuteronderwijzers bij de oudste kleuters wel eens speelleerwerkblaadjes. Hierbij observeren de kleuteronderwijzers niet alleen effecten wat betreft het wiskundeonderwijs, maar ook de groei in abstract denken en de taakspanning. De kleuteronderwijzers hebben veel aandacht voor wiskundige begrippen. De vaststelling dat meetkunde en metend rekenen in het lager onderwijs minder scoort, deed hen nog in mindere mate reflecteren over het aanbod in het kleuteronderwijs.

De kleuteronderwijzers lijsten hun aanbod voor muzische vorming op binnen de diverse domeinen. Dit toont een ruim aanbod aan, waarbij ook de leerkracht lichamelijke opvoeding, via een derde lestijd een opdracht heeft. De werking van het doelenboek en de informatie uit het ordeningskader 'de muzische speeltuin' doen de kleuteronderwijzers groeien in een meer bewuste omgang met de doelen, de domeininvulling en de aandacht voor beschouwen en toonmomentjes. Muzische activiteiten bieden kansen tot beleven, exploreren, experimenteren en creëren. De aandacht voor het eindproduct is meer en meer ondergeschikt aan het proces.

Sporadisch organiseren de kleuteronderwijzers klasdoorbrekende muzische activiteiten. Een aantal teamleden organiseert activiteiten voor andere groepen met het oog op de verruiming van het aanbod. Vele kleine muzische tussendoortjes geven een extra dimensie aan het klasleven.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i>	Binnen de ruime en comfortabele klassen zorgt een degelijk klasmanagement voor een vlotte interactie tussen leerkrachten en kleuters. De klasorganisatie verloopt hierbij vlot. Een veilige leeromgeving en een aangenaam klimaat staan borg voor een hoog welbevinden en grote betrokkenheid. De kleuteronderwijzers durven regelmatig van hun programma af te wijken om aandacht te besteden aan persoonlijke noden, een noodzakelijke knuffel en de bevordering van een fijne sfeer. Naast intentionele leermomenten hebben kleuters veel mogelijkheden tot vrij spel en ontwikkelingskansen in de hoekenwerking. Regelmatig verrijken de kleuteronderwijzers deze hoeken op basis van de lopende thema's, die duidelijk in het klasbeeld aanwezig zijn.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De kleuteronderwijzers beschikken over divers bronnenmateriaal om de activiteiten te stofferen. Ook het vele informele overleg, het internet, de ervaring, het hospiteren in andere scholen, de inbreng van stagiaires dragen bij tot vernieuwende ideeën. Voor de kleuters beschikt de school over ruim ontwikkelingsmateriaal. De klasinrichting biedt veel mogelijkheden tot vrij bewegen en een overzichtelijke structuur. Aan de klaswanden en vooral in de onthaalhoek zijn noodzakelijke tijdskaders en takenborden aangebracht.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers observeren regelmatig, dit soms specifiek gekoppeld aan lopende thema's. Zij screenen het welbevinden, de betrokkenheid en geven scores aan de ontwikkeling van talige en wiskundige competenties. Ze vermelden ook sporadisch kleuterspecifieke competenties, talenten en ontwikkelingsvertragingen in het kleutervolgsysteem. Een beeldvorming over andere competenties is minder uitdrukkelijk opspoorbaar. Tijdens de oudercontacten en de klassenraden is er aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Voor wiskundige initiatie nemen de kleuteronderwijzers bij de vier- en vijfjarigen een gestandaardiseerde test af. Deze vervolledigt de beeldvorming en aanzien de kleuteronderwijzers als een objectief meetinstrument om bepaalde competenties en effecten op te volgen, zonder dat deze iets zegt over de volledigheid van het aanbod. Zowel de observaties van het klaswerk, de screenings als de gegevens van de test kunnen bron van informatie zijn om bijstellingen op kind- of klasniveau op te zetten. De kleuteronderwijzers organiseren regelmatig samenkomsten om over het welbevinden en de ontwikkeling van de kleuter te spreken. Ouders krijgen hierbij de kans om zelf te reflecteren over het ontwikkelingstraject van hun kleuter.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Alle teamleden kennen de kinderen met SES-kenmerken of specifieke problematiek. De regelmatig bijgevoelde klasspiegels geven overzichten over diverse leer- of ontwikkelingsvertraging of specifieke problematiek. Ze zijn een belangrijk document bij overgangsbesprekingen. De verzamelde gegevens zijn voor de kleuteronderwijzers de basis om kleuters te plaatsen in het zorgcontinuüm.

De school beschikt over duidelijk uitgeschreven procedures, afspraken en instrumenten om de zorgwerking te schragen. Structureel geplande klassenraden en MDO's bieden de kleuteronderwijzers de kans om in gesprek te gaan over de kleuters en zorgvragen bespreekbaar te stellen. Met de zorgverantwoordelijken zoeken ze naar gepaste oplossingen, die in een actie kort omschreven worden. Voor een beperkt aantal kleuters is er een groepshandelingsplan. De organisatie voorziet lestijden om waar nodig een helpende hand te reiken in de hulpverlening.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De onderwijzers slagen er in om de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate te bereiken. Ze verwijzen daarvoor naar hun uitgebreide effectenmeting. Het aanbod is dekkend, evenwichtig en gradueel opgebouwd. Een doelengericht en dekkend aanbod van de leerinhouden, met een ruime gradatie en een brede domeinvulling staat hiervoor garant. De onderwijzers sturen het aanbod waar nodig bij. De leerbegeleiding zet sterk in op de eerstelijnszorg.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers gebruiken een uniform leerpakket, dat de leidraad vormt voor het dagelijkse aanbod. Ze onderzochten en vergeleken de doelen uit de bijhorende handleiding met het koepelgebonden doelenboek en de leerplandoelen. Op die manier kregen ze zicht op hiaten en overlappingen, die ze vakkundig bijstuurden. Vooral meetkunde, metend rekenen en wiskundige toepassingen kregen een bijsturing.

De onderwijzers zijn door deze aanpak overtuigd van de volledigheid van het aanbod. Om dit in de praktijk vorm te geven, beschikken ze beschikken over jaarplanningen, die de leerstof spreidt over het hele schooljaar. Een in overleg opgesteld weekoverzicht ondersteunt de dagplanningen. Hierin noteren ze meestal een kort lesverloop, de materiaalaanduiding en geselecteerde doelen. Soms weegt een overdaad aan geselecteerde doelen op de dominante doelen, wat mogelijk de doelgerichtheid in het gedrang brengt.

Uit de analyse van een eindproef lagen de resultaten voor meetkunde al enige jaren beneden het gemiddelde van de referentiegroep. Die vaststelling leidde tot domeinaanpassingen op afdelingsniveau. Voorbeelden daarvan zijn de meer inzichtelijke benadering voor meetkunde en metend rekenen en de concrete afspraken over referentiematen wat betreft lengte, inhoud en gewicht. Deze zijn uitdrukkelijk in het klasbeeld aanwezig. In de hogere leerjaren zijn de referentiematen nog niet aangevuld met afspraken voor oppervlakte- en volumematen en aspecten van tijd.

De onderwijzers zetten sterk in op basisvaardigheden, automatisatie en parate kennis, zeker in de lagere leerjaren. Hiertoe gebruiken ze extra oefenmateriaal. Deze aanpak aanzien de onderwijzers als noodzakelijk om ook op andere vlakken binnen het wiskundig denken vlot te kunnen handelen.

Daar waar mogelijk is er enige samenhang tussen wiskunde en andere leergebieden en zijn er transversale relaties tussen de domeinen zelf. De onderwijzers hanteren regelmatig realistische contexten. Bij talig ingeklede probleemstellingen verwoorden de onderwijzers veel aandacht te moeten besteden aan de analyse van deze aspecten binnen deze toepassingen. Een aantal lesactiviteiten bevordert bovendien een aantal attitudinale doelen en het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

Zowel vanuit de didactische benadering van de teamleden, maar ook voorzien in het onderwijsleerpakket, organiseren de onderwijzers differentiatieactiviteiten. In meerdere klassen wisselen ze klassikale instructies af met zelfstandig werk of groepswork. In een aantal klassen is extra oefengelegenheid en ondersteuning mogelijk bij het contract- of hoekenwerk.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over het nodige didactisch materiaal om zowel op groeps- als op individueel niveau de lesactiviteiten kwaliteitsvol te ondersteunen. Een aanvulling met MAB-materiaal (Multibasic Arithmetic Blocks) voor elk kind, daar waar nodig, is dringend wenselijk. Er zijn eenduidige afspraken over de aanwending van deze materiaal en de voorstelling van getalbeelden.

Een beperkt aantal wandplaten, zelf aangemaakt of vanuit het onderwijsleerpakket, ondersteunt het onderwijsleerproces. Om het klokkelezen te optimaliseren is nog niet in iedere klasgroep een digitale klok naast de analoge aanwezig. Defecte klokken fnuiken de functionaliteit. In de lagere leerjaren zijn niet overal getallenlijnen of een honderdveld permanent aanwezig als ondersteuning bij het leerproces.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers volgen de prestaties van de leerlingen op via het dagelijks leerlingenwerk, de methodegebonden en eigen toetsen en tests. Zo krijgen ze een betrouwbaar beeld van de prestaties op alle domeinen. Het meeste leerlingenwerk is voorzien van voldoende correctie en een aanmoedigende feedback.

De meeste onderwijzers onderwerpen belangrijke toetsen aan een grondige foutenanalyse, die de praktijk zowel op kind- als op groepsniveau kan bijsturen. De onderwijzers remediëren op regelmatige basis kort na de afname van een toets.

De gegevensverzameling is het uitgangspunt voor gesprekken op de klassenraad of het MDO. Daar formuleren de onderwijzers hun zorgvragen en worden acties op korte of middellange termijn besproken. De onderwijzers ervaren de registratie in het leerlingvolgsysteem als waardevol, omwille van de

vastlegging van de kennisgeving voor latere opvolging.

Een eindproef voor wiskunde weerspiegelt resultaten die algemeen omtrent het gemiddeld te verwachten resultaat liggen. Enkel de iets lagere resultaten voor meetkunde, hoger vermeld, zorgden voor een bijsturing, waarvan het team nog op effecten wacht. Van de resultaten van deze eindproef krijgen de onderwijzers op een personeelsvergadering kennis, van de analyse ervan is niet iedereen even goed op de hoogte.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers creëren in het algemeen een positief klasklimaat, waarin een sfeer geschapen wordt, die uitnodigt tot het verhogen van wiskundige competenties. Een aantal didactische werkvormen stimuleren activerend onderwijs. Nieuwe leerstof aanbrengen vertrekt meestal vanuit een klassikale instructie, die gevolgd wordt door voldoende en gevarieerde inoefenmomenten. Concrete en schematische ondersteuning gaan in vele gevallen het abstract denken vooraf.

Vanuit de idee dat de onderwijzers verantwoordelijk zijn voor de basiszorg, besteden ze aandacht aan de eerstelijnszorg en differentiatie. Dat gebeurt vooral via momentane ondersteuning of individuele hulp. Voor een beperkt aantal leerlingen nemen de onderwijzers in samenspraak met de zorgcoördinator maatregelen ter ondersteuning van het rekenzwakke kind. Voor een aantal leerlingen voorzien de teamleden sterk uitdagend rekenwerk.

Alle onderwijzers ondersteunen hun parallelpartner tweewekelijks in een differentiatieactiviteit. Hierbij neemt een van beiden een beperkt aantal kinderen onder zijn hoede voor remediëring of individuele hulp. Groepsopsplitsingen maken het mogelijk om meer concreet-materieel te handelen. Een zorgleerkracht ondersteunt hoofdzakelijk in de lagere leerjaren met structureel voorziene lestijden het wiskunde-onderwijs. Op vraag ondersteunt de zorgcoördinator ook op leerlingniveau.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. Zij besteden de laatste jaren veel aandacht aan een breder aanbod, dat zich over de diverse domeinen verdeelt. Een aantal documenten en een doelengerichte werking sturen een gestage groei in dit leergebied. De onderwijzers hechten meer en meer belang aan een procesgerichte benadering en hanteren diverse technieken en materialen. Exploreren, experimenteren, beschouwen, plezier beleven en een streven naar een meer creatieve ontwikkeling krijgen langzaam meer aandacht.

Curriculum	Reeds meerdere jaren geleden stelden de onderwijzers vast dat hun toenmalig
Onderwijsaanbod	aanbod niet meer strookte met gangbare vernieuwde inzichten binnen
<i>Referentiekader</i>	muzische vorming. Het aanbod was te eng gericht, weinig doelgericht, sterk
<i>Planning</i>	productmatig en miste afspraken aan diversiteit en een graduele opbouw.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	Deze vaststelling deed het team het roer omgooien. Een eerste herbronning
<i>Brede harmonische vorming</i>	deed de onderwijzers via navorming kennis krijgen van nieuwe inzichten en
<i>Actief leren</i>	vooral de gewijzigde visie op muzische vorming en de domeinbenaderende
	aanpak. Vele teamleden zijn overtuigd van de belangrijke meerwaarde die
	muzische invalshoeken in het aanbod kunnen bieden naast de meer cognitief
	gerichte ontwikkeling.

Om na te gaan of hun aanbod dekkend is, gebruiken de onderwijzers een koepeleigen doelenboek. Daarin turven ze welke doelen tijdens de muzische activiteiten aan bod komen. Het overzicht is voor meerdere onderwijzers aanleiding om binnen het eigen klasaanbod voor ontbrekende doelen activiteiten te plannen. Ook op schoolniveau is er een overzichtslijst van alle muzische activiteiten, die de invulling binnen de domeinen omschrijft. Vele planningsdocumenten vermelden een veelheid aan doelenselectie. Dit kan wegen op het effectief bereik van dominant gestelde doelen. In de weekoverzichten is het muzisch aanbod niet altijd even transparant op te sporen. Turf- en activiteitenlijsten leiden nog niet tot diepere analyses. Zo zijn ze nog geen aanleiding om bijvoorbeeld continuïteit en gradatie te onderzoeken.

Bij de aanvang van deze prioriteit verkenden de onderwijzers het instrument 'de muzische speeltuin' en informeerden zich over de rijkdom aan ideeën naar mogelijke activiteiten, materiaaldiversiteit, technieken en het evenwicht tussen proces en product. Niet bij alle onderwijzers is deze visie wat betreft een mogelijke organisatie even sterk gekend.

De onderwijzers hebben meer en meer aandacht voor plezier- en succesbeleving en laten kinderen faalangst of podiumvrees overwinnen. Exploreren en experimenteren met materialen en technieken winnen gestaag aan belang ten koste van sterk modelmatig werken. Kinderen krijgen meer kansen om een muzische grondhouding en een persoonlijke smaak te ontwikkelen.

Momenteel is er nog enig overwicht in het aanbod vanuit de domeinen beeld en muziek. De bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding nemen via een extra lestijd het domein beweging grotendeels voor hun rekening. Zij besteden, net zoals bij drama, veel aandacht aan het zich durven uiten en attitudes. Een aantal teamleden zet zijn expertise onderling in door uitwisseling van activiteiten. Het domein media blijft nog grotendeels beperkt tot eerder instrumentele vaardigheidstechnieken en het bekijken van films, waardoor de echt muzische benadering nog kansen mist.

Naast het structurele aanbod voorzien de onderwijzers ook in een aanvullend aanbod via tussendoortjes. Een aantal andere leergebieden schept mogelijkheden tot een creatief-muzische aanpak of verwerking. Uit opgedane ervaringen kunnen onderwijzers reeds enkele voorbeelden aanhalen van een samenhang binnen de muzische domeinen. Sommigen laten de leerlingen kennismaken met de wereld van kunst en cultuur. Enkele projecten of schoolactiviteiten organiseren de onderwijzers muzisch, waarbij genieten en zich durven uiten belangrijke doelen zijn.

De onderwijzers exposeren weinig leerlingenwerk. Een aantal mooie producten sieren de vensterbanken en de gangen. De teamleden groeien in de reflectie over het muzisch proces of product.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	De meeste onderwijzers besteden ongeveer drie lestijden onderwijstijd aan muzische vorming. Geregeld valt wel eens een lestijd weg wat weegt op de voorziene onderwijstijd om effectief recht te doen aan dit leergebied.
--	---

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De onderwijzers beschikken over het benodigde materiaal voor hun muzische activiteiten. Kosteloos materiaal vormt een waardevolle aanvulling op aangekochte leermiddelen. De school beschikt over een aantal Orff-muziekinstrumenten en mogelijkheden om audiovisuele activiteiten te organiseren. Het digitaal bord is in vele klassen een zeer waardevolle ondersteuning in de visualisatie en biedt mogelijkheden tot presentatie van eigen creaties.
---	--

Het internet en enkele andere bronnen inspireren de onderwijzers met ideeën voor de uitwerking van activiteiten. De teamleden geven aan nood te ervaren naar degelijk ondersteunend bronnenmateriaal, waarin haalbare activiteiten uitgewerkt zijn om een nog gevarieerder aanbod uit te werken. Sporadische initiatieven van jonge vervangers of stagiaires ervaren ze als zeer verrijkend.

De onderwijzers benutten de schoolinfrastructuur ten volle voor de muzische activiteiten, hoewel de verplaatsing van teamleden, leerlingen of ouders wel eens wegen op de diepgang en de rust van de activiteiten.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers hebben op regelmatige basis aandacht voor zelfevaluatie door de leerlingen over afgelopen activiteiten. Op het rapport sturen de screening van inzet en werk de evaluatie sterk. Er is een schoolafspraken om over een volledig schooljaar minstens elk domein tweemaal in de actualiteit te plaatsen. Vanuit de groei naar een meer kwaliteitsvolle benadering van dit leergebied, hebben de teamleden nog minder nagedacht over een brede beeldvorming binnen muzische vorming. Uitspraken doen op basis van belangrijke criteria die mede informatie geven over groei in de ontwikkeling van het muzisch proces, de omgang met materiaal en vormgeving en de aandacht voor talentontwikkeling is nog geen gewoonte.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Behalve specifieke talenten of ontwikkelingsmoeilijkheden bevat het leerlingvolgsysteem nog geen gegevens over dit leergebied. Het veilige en aangename klasklimaat bevordert de creatieve ontwikkeling en de durf om zich muzisch te uiten. De teamleden bevorderen zelfstandigheid en originaliteit en ondersteunen de kinderen in succeservaring. Dit leidt indirect tot een hoger welbevinden.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Deze vrije basisschool maakt deel uit van de scholengemeenschap 'Vrij en gemeentelijk onderwijs Kinrooi'. Omwille van een gelijke behandeling wordt het beleid wat betreft de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving mee aangestuurd door een gemeentelijke preventie-adviseur. Ook voor bepaalde andere controles kan de school genieten van een samenwerking met gemeentelijke diensten. De directeur is plaatselijk de verantwoordelijke voor dit beleid. Het eigen schoolbestuur staat in voor de financiële aspecten.

De Vrije basisschool 'De Wieken' investeerde de laatste jaren enorm in de renovatie en vernieuwing van de infrastructuur. Daardoor kunnen teamleden en leerlingen beschikken over een up-to-date accommodatie om kwaliteitsvol onderwijs te kunnen organiseren. Een laatste fase, de herinrichting en heraanleg van de speelplaats staat in de pijplijn.

Vanuit deze vaststelling zijn er amper bemerkingen wat betreft dit beleid. Een aantal kleine aspecten, voor verbetering vatbaar en vooral in het luik organisatie, zijn tijdens de doorlichting besproken en werden door de daadkracht van de directeur en preventie-adviseur op zeer korte termijn weggewerkt.

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles organiseert en opvolgt. Zo anticipeert ze op mogelijke ongunstige veranderingen in de leeromgeving en zorgt ze dat de infrastructuur optimaal beantwoordt aan de vigerende regelgeving.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de kracht van beleidsvoerend vermogen en op basis van de systematische aanpak, vertrouwt de inspectie erop dit beleidsaspect in de toekomst met dezelfde aandacht te blijven volgen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Vanuit een brede visie op een zorgzame school wenst het team maximale kansen te geven aan elk kind. Om dit te realiseren, streven alle teamleden naar een hoog welbevinden van de leerlingen. Graag naar school komen, elk kind respecteren in zijn authenticiteit en een warm hart toe dragen, zijn fundamentele pijlers in de relatie met de kinderen. De teamleden trachten deze visie te bewerkstelligen door middel van een positief en veilig school- en klasklimaat, waar uit tal van kleine items, de aandacht voor elk kind als individu overduidelijk blijkt.

Om de sociale en emotionele begeleiding nog van een meer doelgerichte aanpak te voorzien, werkt de school structureel aan waarden en normen, die ze hoog in het vaandel voert. Vanuit de diversiteit van de leerlingen en de maatschappelijke veranderingen voelt ze de noodzaak hiertoe sterk aan. De teamleden zetten op een doordachte en op een voor de leerlingen aansprekende wijze, een gelijkgericht aanbod uit om op waarden en normen in te spelen. Die zijn in alle klassen en in de gangen uitdrukkelijk gevisualiseerd. In de dagelijkse praktijk herinneren de teamleden regelmatig aan deze activiteiten. Een specifieke methode, de no-blame aanpak en 'klikken of melden' zijn voorbeelden van een doelgerichte aanpak en acties, die een essentiële bijdrage leveren tot algemeen welbevinden.

Ondersteuning Om de gedragenheid en een gelijkgerichte werking te realiseren, ondersteunen de leden van het zorgteam de sociale en emotionele begeleiding met een structurele werking. Alle teamleden hebben in hun klaspraktijk ruime aandacht voor de concrete uitwerking van de schoolafspraken. Aspecten van de sociale en emotionele begeleiding zijn in de klaswerking overal aantrefbaar en leven duidelijk. Bij de start van dit schooljaar fristen de teamleden de acties binnen 'De schat' helemaal op met een hedendaagse en ook muzische aanpak, met veel succes bij de leerlingen.

Zowel de kleuter- als de lagere afdeling screenen op structurele wijze het welbevinden van de leerlingen. Dit is altijd een belangrijk gegeven om bij klassenraden of MDO's leervertraging of uitval te verklaren. De teamleden gaan desgevallend in gesprek met het individuele kind of met de ouders. De school kiest bewust voor een laagdrempelige aanpak naar ouders. Observaties of leerlingengegevens vermelden regelmatig positieve kenmerken of talenten van kinderen.

Het schoolbeleid bevraagt de leerlingen ook via de enquête welbevinden. De school analyseert deze gegevens op klas- en schoolniveau en bespreekt ze met de verantwoordelijke teamleden. Hierbij maakt ze desgevallend de nodige afspraken.

Omdat het beleidsteam ervan uitgaat dat teamleden met een hoog welbevinden een positieve impact hebben op de leerlingen, bevraagt ze die ook.

- Doeltreffendheid** Alle teamleden kunnen effecten van de sociale en emotionele begeleiding aantonen. Hoewel niet direct meetbaar, leiden de wijze waarop conflicthantering en waarden benaderd worden, tot veranderende houdingen bij de leerlingen. Geleidelijk aan verworden de aangeleerde vaardigheden tot gewijzigde houdingen bij leerlingen.
- De teamleden slagen er door de jarenlange ervaring in om kleine of grote probleempjes bij kinderen te detecteren en bespreekbaar te stellen. Persoonlijke aandacht, een knuffel, tijd voor een onthaalmoment missen hun doeltreffendheid niet. In de lagere afdeling kunnen kinderen zichzelf evalueren in hun groei naar sociale competenties. De teamleden geven aan hieruit belangrijke effecten te kunnen afleiden.
- Het team wil samen met de ouders opvoedingsverantwoordelijkheid dragen en staat erg open om allerhande probleempjes te melden en te bespreken. Ook dit sorteert effecten inzake preventieve en curatieve aanpak.
- Ontwikkeling** De teamleden willen de aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling blijvend verder zetten en zoeken permanent naar een welgekozen en vernieuwende aanpak.
- Het beleid concretiseert geleidelijk de uitbouw van de vernieuwing van de speelplaats. Uit een bevraging bleek dat deze ruimte momenteel weinig uitdaging tot spel biedt. De nieuwe plannen houden daar sterk rekening mee. Ook de mogelijke uitbouw van een buitenklasruimte met aandacht voor stilte en sociaal-emotionele aspecten is een wens van het beleid.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** In haar visie op onderwijs omschrijft het schoolteam de totale persoonlijkheid van het kind maximale ontwikkelingskansen te willen geven. Door middel van evaluatie wil de school uitspraken doen over de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Ze wil de leerlingenvorderingen bijhouden en prestaties optekenen om haar zorgbeleid aan te sturen.
- De doelgerichtheid van de evaluatiepraktijk uit zich het sterkst binnen de leergebieden wiskunde en Nederlands. Een brede waaier aan outputgegevens over de verschillende domeinen weerspiegelt leereffecten, ontwikkelingen en groei. Aanvullende gestandaardiseerde tests verfijnen de beeldvorming. Samen met observaties van het klaswerk sturen al deze gegevens een doelgerichte organisatie binnen het wiskunde en taalonderwijs, de differentiatie, de zorgondersteuning of een aantal acties, bv. binnen het leesonderwijs.

Voor een aantal andere leergebieden geeft de voorgelegde evaluatiepraktijk veel minder informatie op dat vlak, wat zich ook weerspiegelt in het rapport en de leerlingvolgsystemen. In het kleuteronderwijs is beeldvorming of informatie over wereldoriënterende of muzische competenties minder expliciet aanwezig. In de lagere afdeling is een doelgerichte evaluatie en beeldvorming over leergebiedoverschrijdende eindtermen amper opspoorbaar, hoewel de praktijk wel in een aanbod voorziet. Het sportrapport voorziet ruime informatie over de prestaties en houdingen. De evaluatie binnen muzische vorming streeft naar een domeinbenaderende invulling, maar zegt nog weinig over het muzisch groeiproces. Het team wenst hierbij vooral inzet en werk te waarderen.

Ondersteuning Regelmatige observaties en een aantal gestandaardiseerde tests vormen in de kleuterafdeling de kern van de evaluatiepraktijk. De kleuteronderwijzers screenen gericht het welbevinden, de betrokkenheid en de vorderingen binnen wiskundige en talige competenties. In het digitaal registratiesysteem brengen de kleuteronderwijzers ook andere informatie onder. Ze hebben hierbij specifiek aandacht voor positieve kindkenmerken en zorgvragen. De evaluatiepraktijk in de lagere afdeling is gebaseerd op methodegebonden toetsen, soms aangevuld met eigen materiaal. Deze staat in dienst van de rapporteringsfunctie en de leerbegeleiding. Foutenanalyses zijn regelmatige praktijk en geven een duidelijke kijk op behaalde resultaten en gewenste bijstellingen. Deze informatie ondersteunt het leerlingenoverleg tijdens de klassenraden en stuurt mogelijke besluiten aan. Bij de overgangsbesprekingen en bij het uitreiken van getuigschriften zijn de evaluatiegegevens samen met de inzet belangrijke indicatoren.

Doeltreffendheid De doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk is het meest valide bij hoger vermelde meetbare aspecten van de onderwijspraktijk. Effectmeting en intern overleg zijn hierbij efficiënt gericht op het onderwijsleerproces van het kind. Het schoolteam vergelijkt resultaten van de eigen toetsen met gegevens van gestandaardiseerde tests of eindproeven en kan mogelijke verschillen verklaren. De teamleden ervaren een meerwaarde in de resultaten van de gestandaardiseerde tests, vooral wat betreft de verfijning van een bredere beeldvorming. De teamleden beschikken over langjarige overzichten van deze proeven, die ze nader analyseren.

Ontwikkeling Het schoolteam beseft dat de huidige evaluatiepraktijk nog een onvolledig beeld geeft van de ontwikkeling en de leerprestaties van de leerlingen. Het zoekt daarom naar mogelijkheden om zowel de volledigheid van de evaluatie als mogelijke groei in binnen bepaalde leergebieden te optimaliseren. Met vernieuwende vormen van evalueren wenst het team kennis te maken. Om de volledigheid in de beeldvorming te verbeteren denkt het zorgteam na over structurele aanpassingen van het multi-disciplinair overleg.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school kan rekenen op een krachtig aansturend en leidinggevend beleids-team. In samenspraak met het zorg- of het kernteam zet de directeur de krijtlijnen uit. Structurele overlegmomenten en afspraken zijn vastgelegd. Het zorg- en kernteam fungeren ook als intern netwerk en bereiden vele beleidsbeslissingen voor.
- In samenspraak maakt de directeur afgewogen keuzes en gaat hierbij doordacht te werk. Er is een duidelijk zicht op werkpunten en prioriteiten. De directeur licht verwachtingen toe, geeft hierbij ruime tijd tot implementatie, maar volgt toch gericht op of stuurt bij.
- Anderzijds realiseert het de directeur door een vrij informele houding een laagdrempelige toegankelijkheid. Alle teamleden verwoorden een grote openheid en ervaren een motiverende en ondersteunende aanpak. Een aantal werkgroepen ondersteunt de organisatie van het schoolleven. Deze genieten van een behoorlijk mandaat, maar de directeur blijft goed op de hoogte van alle facetten van de werking. Veel informele contacten en een sfeer van samen verantwoordelijkheid dragen bij het schoolmaken staan hiervoor garant.
- Kenmerkend voor de school is de gedragenheid en de positionering in het plaatselijk dorpsgebeuren. De teamleden onderhouden vele contacten met sociale instellingen en plaatselijke verenigingen. Ze doen beroep op vele instanties en vrijwilligers en onderhouden tevens goede relaties met het plaatselijk gemeentebestuur.
- Naast pedagogische aspecten heeft het bestuur reeds jaren aandacht voor een optimale materiële uitbouw van de school. Een prachtige infrastructuur is hiervan het gevolg.
- Visieontwikkeling** Een uitgesproken visie onderbouwt het pedagogisch didactisch project, die geconcretiseerd wordt in het schoolwerkplan. De realisatie van kwaliteitsvol onderwijs binnen een kader van een hoog welbevinden, waar de school een tweede thuis is, wordt gezamenlijk gedragen door alle teamleden. Alle teamleden onderschrijven, beamen en praktiseren die.
- Aangestuurd vanuit de zorgwerking en met het team doorgesproken, kregen tal van onderwijskundige items een uitwerking in een schooleigen visie. Zo zijn onder meer de visie op zorg, de invulling van het zorgcontinuüm, het huiswerkbeleid, de visie op gelijke kansen, de sociale en emotionele begeleiding en het talenbeleid voorwerp geweest van overleg en discussie. Deze visies kregen een vertaling in procedures, instrumenten, acties of afspraken, die de de praktijk aansturen.

- Besluitvorming** Uitgangspunt van een gedragen beleid en een sterke betrokkenheid van de teamleden bij het schoolleven is basisinspraak. De beleidsverantwoordelijken zijn overtuigd dat vernieuwingen en afspraken effecten op de werkvloer sorteren, mits aanvoelen van noodzaak en voldoende sensibilisering. De teamleden hebben hierbij een marge om binnen grenzen persoonlijke accenten te leggen en te groeien. De digitalisering van het agendabeheer en het zorgsysteem is hiervan een krachtig voorbeeld. Het team kenmerkt zich door veel collegiale ondersteuning, een hoge vernieuwingsbereidheid en ruime inzet voor de kinderen.
- Alle teamleden kunnen tijdens het paralleloverleg praktijkervaringen uitwisselen. Dat ondersteunt de gelijkgerichte werking binnen de afdelingen. Ander formeel en informeel overleg getuigt van een participatieve besluitvorming. Maandelijks personeelsvergaderingen leiden tot gedragen beslissingen, die collegiaal uitgevoerd worden.
- De school heeft aandacht voor haar communicatie met ouders en derden. Zowel de website als de mondelinge communicatie zorgen voor een vlotte en laagdrempelige informatiedoorstroming, samenwerking en afspraken.
- Kwaliteitszorg** De directeur en de teamleden zijn overtuigd van het belang van kwaliteitszorg. Onder het motto 'meten, weten en handelen' heeft het team heel wat ervaring opgedaan met bevestigingen, data- en informatievergaring. Het team analyseert deze gegevens en trekt hieruit belangrijke conclusies om de onderwijskwaliteit te bevorderen. Regelmatige foutenanalyses sturen de klaspraktijk bij of zijn de basis voor een kindgerichte hulpverlening. Documenten zoals school- en klasspiegels brengen zorgvragen en beeldvorming van kinderen in kaart en worden jaarlijks bijgesteld. Interpretaties van gestandaardiseerde tests leiden tot acties binnen de schoolorganisatie of sturen de onderwijspraktijk bij. Leerlingen, teamleden en ouders worden regelmatig bevestigd. Uit de verzamelde informatie trekt het beleid conclusies.
- Wijzigende didactische werkvormen, de kracht van een effectieve zorgwerking, de gestage groei om meer muzisch bezig te zijn en de visie op de sociale en emotionele ontwikkeling bewijzen de permanente aandacht voor de uitbouw van een gestage kwaliteitszorg.
- Talenbeleid** Via gerichte observatie en een aantal tests detecteert het schoolteam de talige noden van de leerlingen. Vanuit een stimulerend klasklimaat, waarin de kinderen zich veilig voelen, zetten de teamleden actief in op mondelinge interactie en een geleidelijke taalverwerving. Hierbij hebben de teamleden aandacht voor talige aspecten binnen de verschillende leergebieden. Voor taalzwakkere leerlingen wenden ze regelmatig stimulerende, compenserende of dispenserende maatregelen aan.
- De teamleden hanteren in verschillende leergebieden werk- en groeiperingsvormen die de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De teamleden houden bij de evaluatie rekening met de talige noden van de leerlingen en vermijden dat elke toets een taaltoets is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren.
- Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel mondeling als schriftelijk, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leraren- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie (indien relevant) en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De doelengerichte werking en de planmatige aanpak voor de beide leergebieden in de beide afdelingen.
- De wijze waarop de kleuteronderwijzers binnen een thematisch - geïntegreerde aanbod expliciet aandacht hebben voor de wiskundige initiatie.
- De effecten van het wiskunde-onderwijs in de lagere afdeling, wat blijkt uit valide outputgegevens.
- De inspanningen van alle teamleden om binnen muzische vorming een breder domeinvullend aanbod te voorzien, met een groeiende creatieve en muzische benadering.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De efficiënte en effectieve inspanningen voor de sociaal en emotionele begeleiding van de leerlingen ingebed in een positief klas- en schoolklimaat.
- De doelgerichte en doeltreffende evaluatiepraktijk binnen wiskunde en Nederlands, die leidt tot een valide prestatiemeting, een brede beeldvorming en daardoor de onderwijspraktijk ondersteunt.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het krachtig en gedragen leiderschap, dat vanuit een goed overwogen visie met het team er in slaagt om samen school te maken.
- De positionering en de gedragenheid van de school in de plaatselijke leefgemeenschap.
- De kwaliteitsbewaking, die via de analyse van vele data en informatie, onder het motto 'meten, weten, handelen', de onderwijspraktijk gestaag verbetert.
- Het team, dat veel inzet betoont en vernieuwingsbereid is.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Nog meer naar evenwicht zoeken tussen de domeinen in de muzische vorming en de veelheid van muzische vaardigheden nog meer tot hun recht laten komen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Vanuit de schoolvisie op de totale persoonlijkheidsontwikkeling de evaluatiepraktijk hiermee in overeenstemming brengen.
- Binnen de evaluatiepraktijk zoeken naar wegen waarbij de groei in een aantal competenties meer transparant wordt.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul LEMMENS de inspecteur-verslaggever	Jean-Pierre KEIJERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	